

# GÜNDEM 60

---



**Dergi Editörü:Doğa İrmak ÖZDEN**

**Dergi Yazarı:Enya ÇİÇEKLİ**

**Dergi Grafik Tasarımcısı:Rabia TASIN**

**Dergi Danışmanı:Eda GÜNDAŞ**





Sevgili Öğrenciler,

Söz, var oluşun başlangıcıdır çünkü varlığı anlamlandırma sözle mümkündür. Sözün yarattığı anlam dünya algımızı, düş gücümüzü ortaya koyan çağrışımlar zinciri oluşturmaktadır. Bu çağrışımların yansıdığı eylemler ise bizi sanatla buluşturan zincirin halkalarıdır. Sanatın gücü de burada başlar. Bu anlam evreninin zenginleşmesinde, sanatçı, görünmeyeni bulup çıkararak bir farkındalığa sahiptir. Sanatçının göstermek istediği evreni ise ancak sanat eğitiminden geçmiş insanlar anlayacaktır. Bu anlayıştan yoksun kalmak, sanatçıyla buluşmamak bireysel gelişimin önünde bir engel oluşturur.

Oscar Wilde, De Profundis adlı yapıtında “Kötülüklerin en büyüğü sıgıktır.” derken algıdaki zenginliğin ve düş gücünün önemini vurgular. Sıgıktan kurtulmak için başka insanların hayatlarını tanımak, başkalarının gözüyle de bakabilmek gerekmektedir. Sanat yapıtları bizleri kendi dünyamızın dışına taşıyarak önümüze bambaşka evrenler sermekte, algılama gücümüzü artırmakta ve anlam evrenimizi zenginleştirerek kendimize doğru bir yol açmaktadır.

Bu yıl öğrencilerimiz algı dünyamızı, düş gücümüzü geliştirmek için sanat yapıtlarını etkin okumalar ve eleştirel yöntemlerle değerlendirdiler. İçsel zenginliğimize katkı sağlamanın yanında akademik çalışmalar da yaptılar. Bunların içinden seçilenlerle “GÜNDEM 60” dergimiz oluşturuldu. Şiir ve düzyazı eleştirileri, yapıt değerlendirmeleri, yaratıcı yazarlık çalışmaları ile dergimizi oluşturan öğrencilerimizi tebrik ederim, başarılarının daim olmasını temenni ederim 40 yıl önce “ Dinlenmemek üzere yola çıkan” 60. Yıl Anadolu Lisesi eğitimde sözle, resimle, müzikle çoğalarak varlığını sürdürmeye devam edecektir.

Sevgi ve saygılarımla. İyi Okumalar.

MUSTAFA GÜVERCİN  
Okul Müdürü

# Gençliğe Hitabe

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakruzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.







29 EKİM





# İÇİNDEKİLER

<b>KAHRAMAN MİLLETİN KURTULUŞU</b>	<b>06</b>
<b>NEDİR CUMHURİYET</b>	<b>10</b>
<b>ASIRLIK TÜRK TARİHİ</b>	<b>13</b>
<b>TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN GETİRDİKLERİ</b>	<b>16</b>
<b>CUMHURİYET DÖNEMİ SANATÇILARI</b>	<b>22</b>
<b>GENÇLERİN SÖZÜ</b>	<b>29</b>

# Kahraman Milletin Kurtuluşu

Kurtuluşumuz yolunda verdiğimiz mücadeleye... Binlerce kayıp, tonlarca gözyaşı ve nice zorluklarla kazanılan yüce zafer... Her gün bastığımız toprak üzerine dökülmüş; vatan, millet aşkıyla yanıp tutuşan her bir damla kan... Yunan askerlerinin şehrimize ayak bastığı sırada, direnişimizin ilk kurşununu sıkan Hasan Tahsin ve milleti ayakta tutacak yegane güç olan bağımsızlığın, düşman ayağı altında ezilmesine izin vermeyecek olan Mavi Gözlü Dev'in Samsun'a çıkışı ile başlayan yolculuk, işte bugünlere kadar getirdi bizi. Sayısız askerimizin, annelerinden ayrılıp göğüs göğse çarpışmaya korkusuzca giden gençlerin emekleri sayesinde kurtuldu bu topraklar. Canını hiçe sayıp cepheye katılan Kara Fatma ve niceleriyle, ıslanmasın diye battaniyesini cephaneye üstüne örten, o kara kışta bebeği ile donarak son nefesini veren anneyle, orduya girmek için erkek kılığına giren Halime Çavuş'la nefes almaya devam edebildi. Türk genci olan bizler de Cumhuriyetimizin 100.yılına kutlamanın verdiği gururla tarihimize baktığımızda:

Atalarımızdan İnönülerle pes etmemeyi, Sakarya'yla birliği, beraberliği, dayanışmayı öğreniyor; birlikten kuvvet doğar sözünün canlı kanlı örneğini görüyoruz. 19 Mayıs 1919'da temeli atılan bizim bugünleri görebilmemizi sağlayan Kurtuluş Savaşımızı gurur ve minnetle anıyoruz.





Soğukta ,karda, kışta durmadan yılmadan çalışıp çabalayan halkımız umutla dolu. Biliyor ki mutlu yarınlar gelecek, hür ve bağımsız bir ülkenin; ah ne zorluklarla kurulmuş, ne hayallerle tasarlanmış bu ülkenin yurttaşı olacak. Canla başla didiniyorlar hem erler hem de analar. Gariptir ki yakınmıyorlar da hallerinden. Kesin zaferi bekliyorlar yurdun her bir köşesinden. Kahramanlar umutsuzluğa kapılmıyor, yenilgiyiye kabullenmiyor. İşte o şanlı 30 Ağustos ile birlikte bir huzur dolduruyor bütün yürekleri. Biliyorlar ki bundan sonrası kolay çünkü bir avuç orduyla 6 asırlık saltanatından menedilmiş imparatorluğun kalıntılarından güçlü, hür ve bağımsız bir devlet kurmak her yiğidin harcı değil. Akhisar, Aydın, Nazilli Efe'lersiz alınabilir miydi? Peki ya Şanlıurfa Ali Rıza Bey'ler olmadan nasıl şanlı olacaktı? Sütçü İmam'ların yokluğunda Maraş nasıl kahraman, Antep Şahin Bey'lersiz nasıl gazi olacaktı söyleyin bana. Kurtuluşumuz için bir kıvılcım, bir adımdı gereken. Ata'mız, Mustafa Kemal Atatürk bu kahraman milletin öncüsü oldu, gözü kara halk da sadı askerler oldu. Hele o zeki, çevik ve cesur Türk kadını... Türk kadını evinde otursaydı şu an sizlerle 29 Ekim'i kutluyor olabilir miydik?





# Nedir Cumhuriyet

Hepimiz, cumhuriyetin ne olduğu sorulunca "Yönetme yetkisinin halkta olmasıdır." demeyi biliyoruz.

Belirli aralıklarla halktan adaylar çıkar ve yine halk, seçimler aracılığıyla kendisini yönetecek olanı seçer. Bu görev birkaç yıla kalmaksızın bizlerin de üzerine düşecek değil mi ? Peki cumhuriyeti doğru bir şekilde yaşatmak için Türk genci ne yapmalıdır?





En büyük önceliğimiz, araştıran ve sorgulayan bir gençlik olma yolunda yürümek olacaktır. Kendimizi ve zihnimizi geliştirmeyi görev edinmeliyiz. Evet, cumhuriyetten ayıramayacağımız demokrasi belki de günümüzün en iyi yönetim biçimidir fakat bir devleti var edebileceği gibi yok etmeyi de başarabilir. Düşünmeyi bilmeyen ve en önemlisi sorgulamayan halkın sonu da hiç kuşkusuz iyi bitmeyecektir. 100. yılına kadar yaşatılmış olan cumhuriyetin sorumluluğu artık bizlerin üstündedir. Bundan sonraki süreçte varlığımızı ve karakterimizi temsil edecekleri seçecek olan biziz. İşte bu yolda Türk gencinin üzerine düşen çok çalışmaktır. Devletine karşı yapılacak olan herhangi bir suçlama karşısında en donanımlı şekilde savunma yapabilen, etrafında olup bitenin farkında olan, sorunlar karşısında kalıcı ve etkili çözümler üretebilecek, doğru hükümler verebilecek insanlar olarak yetişmeli ve bizden sonrakileri de bu yolda ilerlemeye teşvik etmeliyiz. İşte bu seviyeye geldiğimiz zaman, inanın ki gözlerimiz kapalı bile olsa cumhuriyeti en doğru şekilde uygulamış olacağız.



# Asırlık Türk Tarihi

Türk'ün bağımsızlığı yanılanın aksine 100 yıl öncesine dayanmıyor. Türklük kavramı hayatımıza Türkiye Cumhuriyeti'yle tarih sahnesine çıkmadığı gibi Asya Hun'dan beri, uzun dönemler boyunca boyundurluk altına girmemiş; savaşçı bir toplumuz biz. Kurultayımız ve meclisimizle aynı zamanda da demokratik bir kültür ve anlayıştan geliyoruz. Güçlü köklere bağlı yapraklarımızla ülkemize can vermeye devam ediyoruz. Hayat tek bir çizgide ilerlemediğinden politikalar, yönetim şekilleri ve yöneticiler de zamanla değişip çok farklılaşabiliyor. Kayı boyunun Bozok kolu da Türk atalarının çocuklarıydı, Osmanlı da yapı taşı Türkler olan Türklerce yönetilen bir imparatorluktu. 6 asırlık saltanatı boyunca 3 kıtaya hükmeden bu devlet Avrupa'da en büyük güç konumundaydı. Altın çağını yaşarken tabii ki de bağımsızdı, hürdü, hiç kimsenin himayesinde değildi sömürgeci devletler yakınına bile gelemiyordu.





Ne zaman ki her çıkışın bir inişi olduğunu Osmanlı da görmeye başladı, sömürgeci devletlerin odağı, göz bebeği haline geldi. Jeopolitik ve sosyoekonomik konumuyla en önemli silah haline gelen Osmanlı İmparatorluğu'nda Türklüğün verdiği, özümüzde yatan değer baş gösterdi: Bağımsızlık. Bizler ki özgürlüğümüzde olmaktansa ölmeyi yeğlemeyi Orta Asya'yı yurt edindiğimiz zamandan beri hayatımızın en can alıcı noktasında konumlandık.



Şayet Kurtuluş Savaşı'mızın adıyla da bir daha hiçbir koşul altında sömürülmemeye, himaye altına alınmamaya, boyundurluğa girmemeye verdiğimiz söz gün yüzüne çıkmaktadır. Her Türk çocuğu Atatürk ile tanışmasından bu yana kendisine aşılana milli bilinçle atalarının bıraktığı mirasa gözü gibi bakmayı görev edinmiştir. Türkiye Cumhuriyeti 100 yaşına girse de Türklük asırlarını deviriyor. Ne mutlu Türk'üm diyene!





# Türkiye Cumhuriyeti'nin Getirdikleri

Mustafa Kemal Atatürk, savaştan yorgun ve yıpranmış bir şekilde çıkan ülkenin; tekrardan ayağa kalkması için cumhuriyeti ilan etmekle kalmamış, yurdun her bir köşesinde kalkınma amacıyla yapılan yeniliklerin hayata geçirilmesi için de büyük özen göstermiştir.





1 Kasım 1922'de saltanatın kaldırılmasıyla beraber yeni yönetime ortam hazırlanmak amaçlanmıştır. Laiklik ilkesinin gereğince de cumhuriyetin ilanından sonra halifelik kaldırılmıştır. Din kavramı, doğru aklandığı ve uygulandığı sürece toplum üzerinde olumlu ve güçlü etkiler yaratma yetisine sahiptir fakat çıkar amacı gdlmeye başlandığı anda, büyük kütleleri manipüle etmek gibi de bir özelliği olduğundan istenmeyen sonuçlar doğurabilir. Böyle sonuçların da önüne geçebilmek için 30 Kasım 1925'te tekke, zaviye ve türbelerde verilen öğretinin; din, ahlak ve etik kavramlarından çok uzaklaşması nedeniyle kaldırılmaları kararı alınmıştır.



Geçmiş dönemlerde Türk kadınının sahip olduğu hakların yetersizliğini gören Atatürk, bu alanda da yeniliklere yer vermiştir. İsviçre Medeni Kanunu'ndan esinlenilerek oluşturulan Medeni Kanun'la beraber; ailede kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, mahkemede tanıklık yapabilme hakkı, miras ve boşanma davalarında hak eşitliğinin sağlanması ve kadınların istedikleri meslekte çalışabilmesi gibi konularda yeni düzenlemelere başvurarak Türk kadının, hukuksal ve ekonomik alanda ön plana çıkması amaçlanmıştır. Cumhuriyet döneminde kadınlar için getirilen en büyük yenilik ise şüphesiz seçme-seçilme hakkının tanınmasıdır. Toplumdan ayrı tutulamayacak olan kadınların seçme ve seçilme özgürlüğünün yürürlüğe konulması da Atatürk'ün inkılapları sonucunda gerçekleşmiştir. Bu bahsettiklerimizden yola çıkarak Ulu Önder'in, kadınlara bireysel ve toplumsal alanda verdiği kıymetin farkına varabiliyoruz.





Verimli toprakları olan ülkemizin sahip olduğu olanakları yararına kullanabilmesi de önemli bir husustur. Tarımda devamlılığın sağlanabilmesi için çiftçilerimizin üstündeki yükün kalkması ve ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulması gerekiyordu. Eski dönemlerde çiftçilerimizi zor duruma sokan aşar vergisinin kaldırılması ile omuzlarındaki yükün hafifletilmesi sağlanmıştır. Atatürk de " Milletimiz çiftçidir. Milletin çiftçilikteki çalışma imkanlarını, asri ve iktisadi tedbirlerle en yüksek seviyeye çıkarmalıyız." gibi teşvik edici sözleriyle çiftçinin önemini gözler önüne sermiştir . Ülkemizin tarım ülkesi olduğu gerçeği değişmese bile yaşam tarzımızın değiştiği ve teknolojinin hızla geliştiği aşikâr. Bu nedenle günümüzde çiftçiliğin daha hızlı ve kolay yapılması için makinelere ihtiyaç duyuyoruz lakin bu makineleşmenin kontrollü yapılması, toprak ve ürün verimine vereceği zararların minimuma indirilemesi gerekir. Bunlar dikkate alınmadığı takdirde ürünün kalitesiz, insan sağlığına zarar verecek olması, yetiştirildiği alanın doğal özelliklerini tahrip etmesi gibi sonuçlar doğabilir. Teknolojinin kölesi olmaya zorlandığımız bu global dünyada, göz göre göre sağlığımızdan olmak pek de akıl kârı olmasa gerek.



# Ayağa Kalkma Zamanı

Türkiye Cumhuriyeti tarih sahnesine girdiğinde, ayaklar altına alınılan ekonomik durumunun derhal düzeltilmesi gerekiyordu. Osmanlı'nın son zamanlardaki ekonomik yapısı, 1. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı nedeniyle kötüleşen ekonominin kurtarılması için yöntemler gerekiyordu. Atatürk, halkın yüksek vergiler altında ezilmesini önlemek amacıyla da halka ağır yük olan vergileri kaldırmıştı. Atatürk'ün İktisadi Kalkınma Modeliyle :

- Hızlı ve dengeli sermaye birikiminin,
- Dış ödemeler dengesinin,
- Dengeli gelir dağılımının sağlanması,
- Enflasyonsuz büyüme hızının artırılması

amaçlanmıştır.

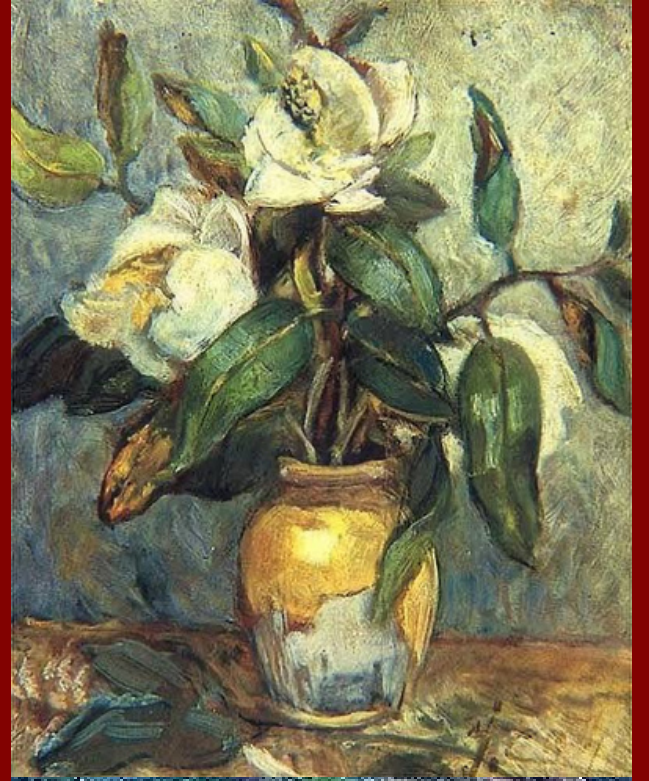


Bu dönemde devlet bütçesi kesinlikle açık vermemeliydi. Gelir ve giderlerin denkleştirilmesiyle kalınmayıp, gelir fazlası elde edilmesi savaştan yeni çıkmış, güçlü bir sermayesi olmayan ülkemizin kalkınması için şarttı. Bütçenin dönem başında denk hazırlanması ve aynı şekilde dönem sonunda denk bir şekilde kapatılması kararı alındı. İç ve dış borçlanmanın önüne geçilmek istendi. Bu doğrultuda yerli malının kullanımını teşvik edildi, müsriflik ve savurganlık en aza indirilmeye çalışıldı. Milli sermayenin önemi, ülkenin yapı taşlarından biri olmasıyla vurgulandı. Kamu geliri ile kamu giderlerinin dengeli olmasına özen gösterildi. Elde olmayan para harcanmamalı, dış borçlanmaya, kapitülasyonlara gidilmemeliydi. Ülke içerisindeki üretimin artması, üretim fazlalığından doğacak ihracatla beraber ise gelirin artması hedefleniyordu. Bu yöntemlerle birlikte siyasetinde olduğu gibi ekonomisinde de bağımsız bir Türkiye Cumhuriyeti hedefleniyordu.

# Cumhuriyet Dönemi Sanatçıları

İBRAHİM ÇALLI (1882-1960)

Osmanlı Ressamlar Cemiyeti üyesi olan Çallı Atatürk'ü bizzat tanımış ve hatta portresini yapmıştır. 1910-1914 yılları arasında Paris'e gitmiş ve École des Beaux-Arts'da Fernand Cormon'la çalışmıştır. İstanbul Güzel Sanatlar Akademisinde hocalık yapmıştır. Türk Ressamlar Cemiyeti'nin kurucuları arasındadır. Eserlerinde natüremort\* türüne ve İstanbul semtlerinin detaylarına rastlanılır ayrıca Atatürk'ün portresini çizmiştir.





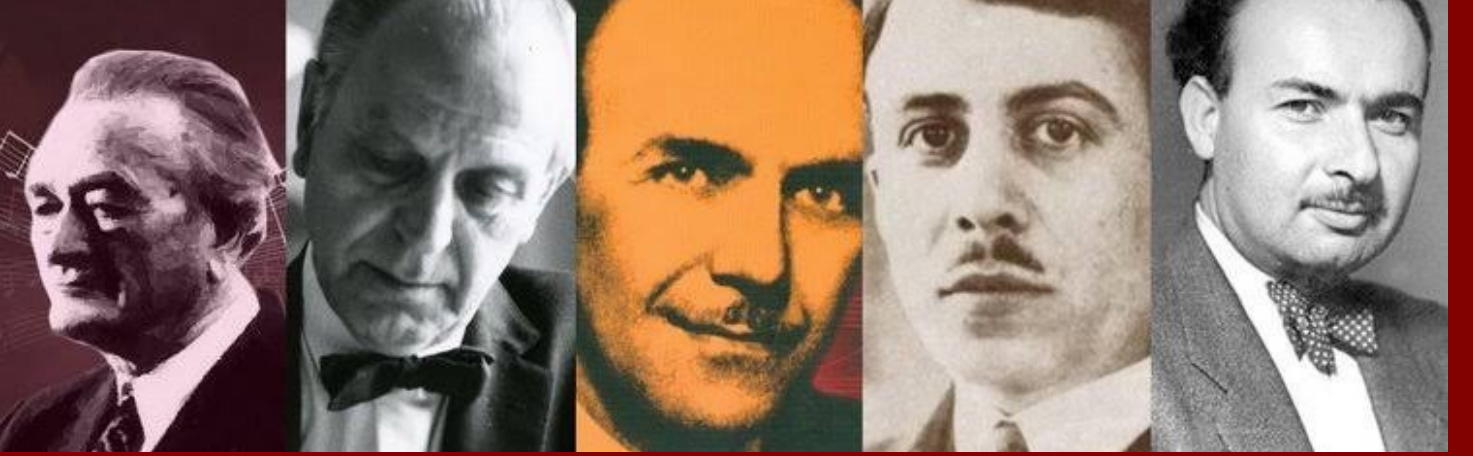
## ALİYE BERGER (1903-1974)

Türk gravür\* ve grafik sanatçısıdır. Gittiği Notre-Dame de Sion 1. Dünya Savaşı'ndan sonra kapanınca bir başka Fransız okulunda eğitimini tamamlamıştır. Resim ve piyano dersleri almış, tanınmış virtüöz\* ve eğitimci Karl Berger'le evlenmiştir. Londra'da üç yıl süreyle John Buckland Wright'ın atölyesinde gravür üzerine yoğunlaşmış, 1951'de 140 parça gravürle Türkiye'ye dönerek, İstanbul Fransız Konsoloslukunda ilk kişisel sergisini açmıştır. Sonraki yıllarda ise gravürü yaygınlaştırmak amacıyla yılbaşı tebrik kartları hazırlamıştır.



## FEYHAMAN DURAN (1886-1970)

Galatasaray Lisesinde öğrenim gördüğü sırada karakalem portreler çizmiş ve hat sanatıyla uğraşmıştır. 1910 yılında Paris Güzel Sanatlar Okulunda Paul Richet'den ilk resim derslerini almakla beraber Fernand Cormon'la da çalışmıştır. Işık, renk ve an kavramının öne çıktığı empresyonizm\* sanatçının eserlerinde sıklıkla görülür.



## TÜRK BEŞLİLERİ

- Ahmet Adnan Saygun (1907 -1991)
- Ulvi Cemal Erkin (1906 -1972)
- Cemal Reşit Rey (1904 -1985)
- Hasan Ferit Alnar (1906-1978)
- Necil Kazım Akses (1908 -1999)

Atatürk cumhuriyetin ilk yıllarında müzik alanına da ilgi göstermiş bu alandaki gelişmelere yardımcı olmak için Türk Beşlileri'ni burslu olarak Avrupa'ya eğitim almaya göndermiştir. Böylece Türk müziğinin evrensel düzeye çıkması hedeflenmiştir.

Saygun, 1928'de devlet bursu ile gittiği Paris'te ünlü müzik okulu Schola Cantorum'da Vincent d'Indy, Eugene Borrel, Bboubierbielle, Amedee Gastoue gibi öğretmenlerden ders almıştır. 1931 yılında Türkiye'ye döndüğünde Ankara Musiki Muallim Mektebi'nde öğretmen olarak göreve başlamıştır. En önemli Türk bestecilerinden olan Adnan Saygun, İlk Türk operasını bestelemiş ve " Devlet Sanatçısı" ünvanını alan ilk sanatçı olmuştur.

Besteci, müzisyen, müzik öğretmeni ve orkestra şefi olan Ulvi Cemal Erkin annesi ve büyük kardeşi nedeniyle müzikle küçük yaşta tanışmıştır. İtalyan müzik öğretmeni Adinolfi'den, Fransız öğretmen Mercenier'den piyano dersleri almıştır.

Türkiye'de klasik müziğin öncüsü olan Cemal Reşit ilk kuşak bestecilerindendir ve Onuncu Yıl Marşı'nı bestelemiştir. Sonradan İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'na dönüşen İstanbul Şehir Orkestrası'nın kurucusudur.



Hasan Ferit Alnar klasik Türk müziği ögeleriyle Batı müziği tekniklerini bağdaştırma çalışmalarıyla tanınır. "Kanun ve Yaylı Sazlar Orkestrası İçin Konçerto\*", "Viyolonsel\* Konçertosu" en önemli eserlerindedir. Emekli olduktan sonra Viyana'da yaşamaya başlayan sanatçı 1964'te Ankara'ya dönerek Ankara Devlet Konservatuvarı'nda armoni, form bilgisi ve orkestralama dersleri vermiş, on altı yaşında iken "Kelebek Zabit" adlı tek sesli opereti bestelemiştir.

Necil Kazım akses Çağdaş Türk müziğinin kurucusudur. Sanatçı on dört yaşındayken, Mesut Cemil' in viyolonsel öğrencisi olmuştur. Akses, liseyi bitirince kompozisyon öğrenimi için Viyana' ya gitmiştir. Viyana Müzik Akademisinde 1926 yılında başladığı bu eğitimi, Kleinecke' nin viyolonsel, Joseph Marx' ın armoni, kontrpuan\* ve füg\* öğrencisi olarak sürdürmüştür.. Çalışmaları yurt dışında da yankılar uyandıran Necil Kazım Akses, çeşitli ülkelerden madalyalar, ödüller almıştır.

## FARUK NAFİZ ÇAMLIBEL (1898-1973)

Beş Hececiler'den biri olan Faruk Nafiz Türk edebiyatının önemli şairlerindedir. Tıp Fakültesinde bir süre öğrenim gördükten sonra Kayseri, İstanbul ve Ankara'da uzun yıllar edebiyat öğretmenliği yapmıştır. Sanatın toplum için olduğunu savunur. Eserlerini gerçek hayattan esinlenerek yazmış, bireysel ve toplumsal konulara değinmiştir. Şiirlerinde hece ölçüsünü kullandığı görülür. " Anayurt " isimli bir sanat dergisi de çıkarmıştır.

## FARUK NAFİZ'DEN BİRKAÇ ESER:

- HAN DUVARLARI
- ÇOBAN ÇEŞMESİ
- GİZLİ BAKIŞLAR
- FİRARI
- ALİ

## HALİDE EDİP ADIVAR(1884-1964)

İlk dönemlerdeki yazılarında daha çok kadın ve çocuk eğitimi üzerinde duran Halide Edip, kadınların toplum hayatına katılması ve eğitilmesi için Teâlî-i Nisvân Cemiyeti'ni kurmuştur. 1912'de kurulan Türk Ocağı'na katılmış, Anadolu Ajansı'nın kurulmasında rol oynamıştır. Hikayelerinde idealizm, yozlaşma, aile ve aşk gibi kavramlara değinmiştir. 1910'da ilk romanı olan "Seviye Talip", 1911'de ise ilk öykü kitabı olan "Harap Mabetler" yayınlanmıştır. Gerçekçi romanın öncülerinden kabul edilmiştir.

## HALİDE EDİP'TEN BİRKAÇ ESER:

- Ateşten Gömlek
- Vurun Kahpeye
- Kalp Ağrısı
- Zeyno'nun Oğlu
- Sinekli Bakkal
- Yolpalas Cinayeti





# Gençlerin Sözü

*Bizler ki Türk gençliği, 29 Ekim 1923 olan o yıldızlı tarihte, hak ettiği zaferi resmiyete dökmüş olan milletin torunlarıyız. 100. yılını görmesini sağlayan zihinlerin devamıyız ve bu günden sonra karşılaşılacak her türlü durumda istikbalimizi savunacak olan fikirleri biz yaratacağız. Cumhuriyetin en çok yakışacağı yerde, yani milletin elinde olması için mücadele eden; ilkelerini hayata geçirmek için varıyla yoğuyla çalışan, halkının onlara yaraşır bir biçimde yaşamasını sağlamayı, kendine görev edinen Mustafa Kemal'in ümidi olan gençlik biziz! Yapılması gerekenleri ne bizden sonrakilerden beklemeliyiz ne de şu anda etkin olanlardan. 100. yılını yaşayan cumhuriyetin devamı bu neslin elindedir. Gelecek yılların gidişatı bize bağlıdır! İşte bu yüzdendir ki Türk genci başta kendisi olmak üzere, atasına ve milletine layık bir şekilde kendini yetiştirmesi gerektiğini ve kendisinin, bir asır önce halkın kurtuluşu olan cumhuriyetin koruyucusu olduğunu bilmesi gerekir. Çünkü uğruna mücadele ettiğimiz bu şanlı zaferin hediyesi olan cumhuriyet, bizlerin güç kaynağı, sırtımızı dayadığımız duvardır.*

———— Enya ÇİÇEKLİ



Cumhuriyetimiz bir yaşına daha giriyor ve bizler Türkiye Cumhuriyeti'nin üzerinden bir asır geçmiş olmasını kutlamakla milletimiz adına en büyük onurlardan sadece birini yaşıyoruz. Atalarımızın döktüğü her kan, feda ettiği her can; özgür ve bağımsızca yaşamamızı bizlere bahşetti. Türk gençliği, atasını hiçbir zaman yüzüstü bırakmayacaktır. Daima iyiye ve güzele yönelip öncelikle faydalı, saygılı, çevresini tanıyan vatandaşlar olacak sonrasında da ülkesinin layık olduğu muzaffer yarınları görebilmesini sağlayacaktır. Medeniyeti birçok ülkeden önce tatmış toplumumuz en medeni ülkeler arasında yer alıp insanına değer veren, barındırdığı her türlü canlının hakkını koruyan ve değerlerini gözetten bir devlet olacaktır. Temel ilkelerimizden sapmayacak; devletçi, laik, inkılapçı, devrimci, milliyetçi ve de cumhuriyetçi ülkemizin özüne daha da bağlı olacağız. Yüzyılına yakışır politikalar izleyip ülkemizin değerini azaltmayacak, milli sermayemizi güçlendirip Türk'ün yapabileceklerini hem kendimize hem de dünyaya göstereceğiz. Her adımımızda adaleti gözetecek, haksızlıklara yer vermeyeceğiz. Bayrağımıza sahip çıkacak bağımsızlığımızdan asla olmayacağız. Bizler, arkamızdan gelen nesillere sağlıklı, mutlu ve temiz bir dünya bırakacak ve torunlarımızın umutlarını kamçılatacağız. Bizler, Türk gençleri, topraklarımıza sahip çıkmaya ant içeriz. Cumhuriyetimizin 100.yıl dönümü hepimize kutlu olsun.

———— Doğa Irmak ÖZDEN

# Sözlük

*Natürmort:Konusu, cansız varlıklar veya nesnelere olan resim; ölüdoğa*

*Gravür:Oyulduktan sonra mürekkeple sıvayan ağaç, taş veya metal levhanın yüzeyinin mürekkepten temizlenip baskı uygulanarak üzerindeki görüntünün kâğıda aktarılması biçimindeki baskı tekniği; çukur baskı*

*Virtüöz:Herhangi bir müzik aracını büyük ustalıkla çalabilen sanatçı*

*Empresyonizm:İzlenimcilik*

*Konçerto:Bir çalgının teknik özelliklerini ön plana çıkarmak amacıyla yazılmış, orkestra eşliğinde seslendirilen, sonat formundaki müzik eseri*

*Viyolonsel:Viyoladan büyük, kontrbasta küçük, dört sürtme telli bir orkestra çalgısı; çello*

*Kontrpuan:Çeşitli melodileri birbirine uydurma sanatı*

*Füg:Çok sesli müzikte üretici bir konunun birbirine benzer biçimde yenilenmesinden oluşan bir beste türü*



# Kaynakça

<https://www.kulturportali.gov.tr/portal/ibrahim-calli>

<https://www.istanbulsanatevi.com/unlu-sanatcilarin-hayati/soyadi-b-unlu-sanatcilarin-hayati/aliye-berger-hayati-ve-eserleri/>

<https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/feyhaman-duran-1886-1970/>

<https://biyografiyazari.com/2016/02/28/cumhuriyetin-muzik-alanindaki-onemli-sanatcilari/>

<https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/cagdas-turk-muzigine-yon-veren-besteci-ulvi-cemal-erkin/1972831>

<https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/ahmet-adnan-saygun-1907-1991/>

<https://www.inkilap.com/blog/icerik/halide-edip-adivar>

<https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/necil-kazim-akses-1908-1999/>

[https://www.antoloji.com/faruk-nafiz-camlibel/#google\\_vignette](https://www.antoloji.com/faruk-nafiz-camlibel/#google_vignette)

<https://aiit.aku.edu.tr/inkilaplari/>

<https://www.cag.edu.tr/uploads/site/lecturer-files/6-ekonomik-alandaki-gelismeler-GbML.pdf>

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/aksos/issue/39204/459933>

<https://tdk.gov.tr/genel/ataturkun-genclige-hitabesi/>